

Αιμορραγικός πυρετός ΕΒΟΛΑ Διαλογή-διαχείριση ύποπτου περιστατικού σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας

Νοέμβριος 2014

Γραφείο Νοσοκομειακών Λοιμώξεων

ΚΕΕΛΠΝΟ

Περίγραμμα παρουσίασης

- Ορισμός κρούσματος
- Προετοιμασία χώρων παροχής υπηρεσιών υγείας
- Αρχική διαχείριση ύποπτου κρούσματος

Ορισμός

Τα περιστατικά κατατάσσονται με βάση κλινικά, εργαστηριακά και επιδημιολογικά κριτήρια σε:
α) άτομα που χρήζουν διερεύνησης, β) πιθανά και γ) επιβεβαιωμένα κρούσματα.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Κλινικά κριτήρια:

Κάθε άτομο που παρουσιάζει, ή παρουσίασε πριν καταλήξει, τα παρακάτω συμπτώματα:

- Πυρετό $\geq 38,6^{\circ}\text{C}$

ΚΑΙ οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- Έντονη κεφαλαλγία
- Έμετο, διάρροια, κοιλιακό άλγος
- Ανεξήγητες αιμορραγικές εκδηλώσεις διαφόρων μορφών
- Πολυοργανική ανεπάρκεια

Ή άτομο με αιφνίδιο και ανεξήγητο θάνατο.

Εργαστηριακά κριτήρια:

Οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- Ανίχνευση γενετικού υλικού του ιού Ebola σε κλινικό δείγμα (PCR) **ΚΑΙ** επιβεβαίωση
 - ο με αλληλούχιση νουκλεοτιδίων (sequencing) ή
 - ο με δεύτερη εργαστηριακή δοκιμασία ανίχνευσης γενετικού υλικού για διαφορετικά γονίδια στόχους.
- Απομόνωση ιού Ebola από κλινικό δείγμα (μόνο σε εργαστήριο Επιπέδου Βιοασφάλειας 4).

Επιδημιολογικά κριτήρια:

Κατά τις 21 ημέρες πριν την έναρξη των συμπτωμάτων:

- Παραμονή σε οποιαδήποτε από τις επηρεαζόμενες περιοχές από την επιδημία αιμορραγικού πυρετού Ebola 2014¹
- Ή
- Επαφή με πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα αιμορραγικού πυρετού Ebola.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Άτομο που χρήζει διερεύνησης:

Κάθε άτομο που

- πληροί τα κλινικά **ΚΑΙ** επιδημιολογικά κριτήρια
Ή
- πληροί τα κριτήρια έκθεσης υψηλού κινδύνου **ΚΑΙ** εμφανίζει οποιοδήποτε από τα κλινικά συμπτώματα, συμπεριλαμβανομένου χαμηλού πυρετού.

Πιθανό κρούσμα:

Κάθε άτομο που

- πληροί τα κλινικά κριτήρια **ΚΑΙ** τα κριτήρια έκθεσης υψηλού κινδύνου.

Επιβεβαιωμένο κρούσμα:

Κάθε άτομο που

- πληροί τα εργαστηριακά κριτήρια.

Τα πιθανά και επιβεβαιωμένα κρούσματα δηλώνονται από το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. στο Ευρωπαϊκό CDC.

Επηρεαζόμενες περιοχές από την επιδημία αιμορραγικού πυρετού Ebola-2014:

¹http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/ebola_marburg_fevers/EVDcasedefinition/Pages/Ebola-affected-areas.aspx

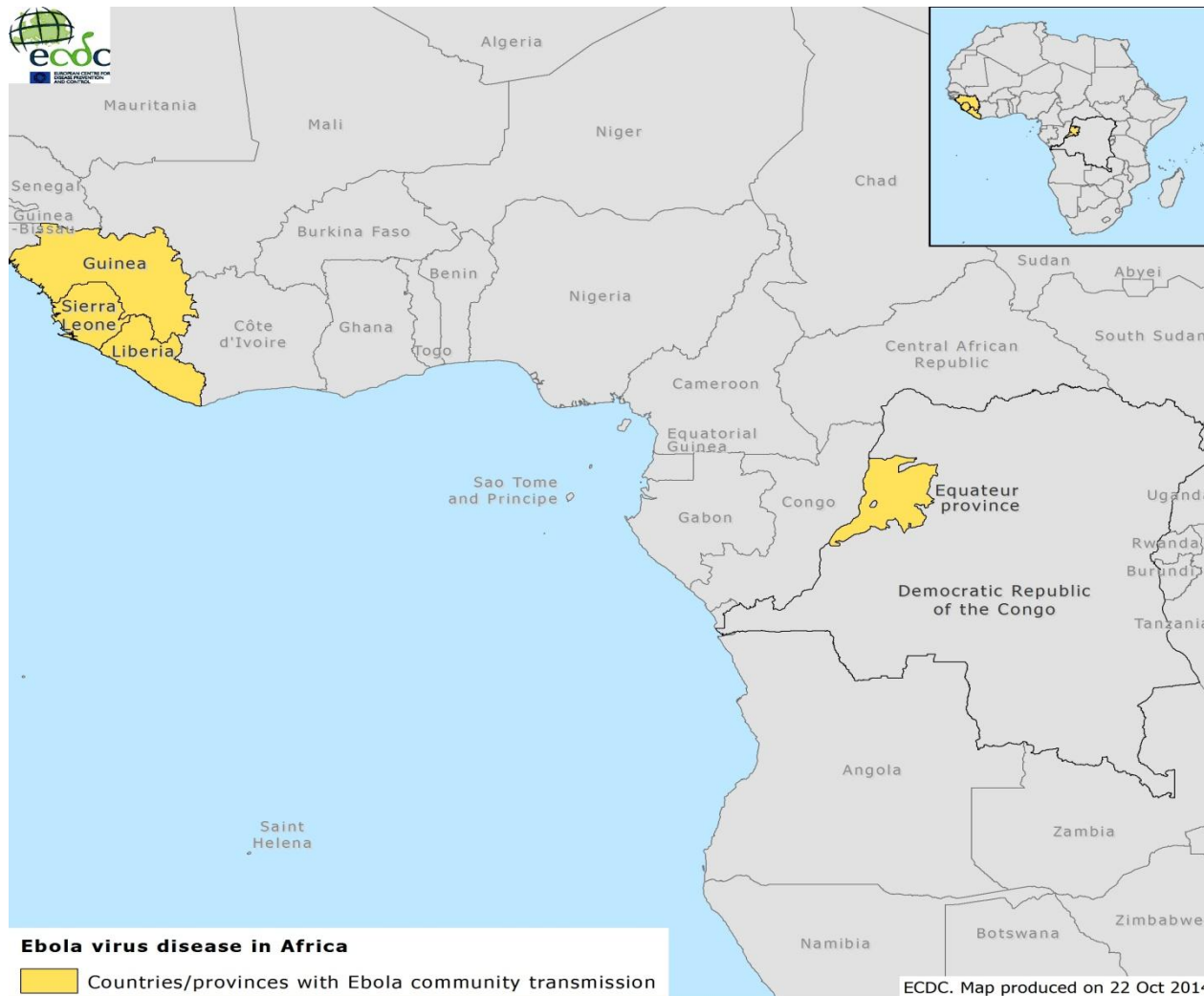
Areas with Ebola community transmission

Last Updated: 22 October 2014

For the purposes of the case definition and information to travellers, the following areas are considered affected:

COUNTRIES	PROVINCE(S) OR STATE(S)
Guinea (Republic of Guinea)	All provinces
Liberia	All provinces
Sierra Leone	All provinces
Democratic Republic of the Congo*	Equateur province

** The outbreak currently affecting Democratic Republic of the Congo is not directly related to the outbreak affecting countries in West Africa.*

The outbreak currently affecting Democratic Republic of the Congo is not directly related to the outbreak affecting countries in West Africa

Criteria to remove an area from the list of areas with community transmission:

Forty-two days (two maximum incubation periods) after the last reported case tested negative with real-time RT-PCR (or in case of death, after the burial or cremation of the corpse [adapted from [WHO](#)]).

Προετοιμασία χώρων παροχής υπηρεσιών υγείας

Προετοιμασία χώρων παροχής υπηρεσιών υγείας

Σχέδιο δράσης

- Χωροταξική υποδομή
- Ορθή κατανομή ανθρώπινου δυναμικού
- Καθορισμός αρμοδιοτήτων ιατρονοσηλευτικού προσωπικού
- Επάρκεια ΜΑΠ
- Τακτική εκπαίδευση στην εφαρμογή και αφαίρεση ΜΑΠ
- Διαχείριση αποβλήτων
- Απολύμανση - αποστείρωση

Προετοιμασία των χώρων παροχής υπηρεσιών υγείας

Διαλογή

- **Αυτόνομος χώρος (οικίσκος/περίπτερο) στην κεντρική πύλη και πριν την είσοδο στα ΤΕΠ**
- **Ανάρτηση ενημερωτικής αφίσας σε σημεία προβολής κατά την είσοδο**
- **Ειδικά διαμορφωμένος χώρος απομόνωσης και εξέτασης ασθενών**

Πληροφορίες για τον ιό Ebola

Πώς μεταδίδεται ο ιός Ebola;

Με άμεση επαφή με:

- βιολογικά υγρά ασθενή (αίμα, έμετος, ούρα, κόπρανα κ.α.)
- αντικείμενα μολυσμένα με τον ιό (βελόνες, προσωπικά αντικείμενα, κ.α.)

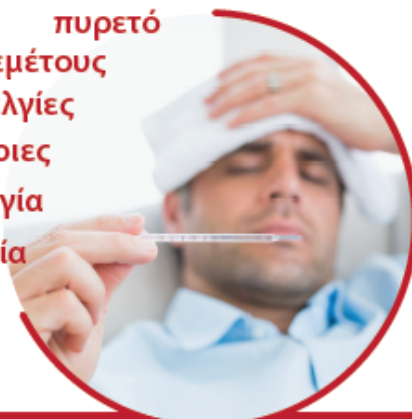
Ο ιός Ebola δε μεταδίδεται με:

- απλή κοινωνική επαφή
- αέρα
- νερό
- τροφή

Ο αιμορραγικός πυρετός Ebola εκδηλώνεται με:

πυρετό
εμέτους
μυαλγίες
διάρροιες
αιμορραγία
κεφαλαλγία

Ο ιός Ebola μεταδίδεται ΜΟΝΟ όταν ο ασθενής έχει συμπτώματα.
Η νόσος μπορεί να εκδηλωθεί από 2 μέχρι 21 ημέρες μετά την έκθεση στον ιό.

Τηλέφωνα επικοινωνίας με το ΚΕΕΛΠΝΟ: 210 5212000, 210 5212054

Αιμορραγικός πυρετός Εbola

Και έχετε:

- πυρετό
- μυαλγίες
- διάρροιες
- κεφαλαλγία
- εμέτους
- αιμορραγία

Αν ναι,

ενημερώστε ΑΜΕΣΑ το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό
και φορέστε μάσκα.

Τηλέφωνα επικοινωνίας με το ΚΕΕΛΠΝΟ: 210 5212000,
210 5212054

Διαλογή - Στόχοι

- Έγκαιρη ανίχνευση
 - Διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών απομόνωσης
 - Άμεση επικοινωνία με ΚΕΕΛΠΝΟ για περαιτέρω διαχείριση-διακομιδή στο νοσοκομείο αναφοράς
- Προστασία επαγγελματιών υγείας
 - Προστασία ασθενών και συνοδών
 - Διασφάλιση ομαλής λειτουργίας νοσοκομείου

Διαλογή ασθενών

- **Εντεταλμένο προσωπικό**
- **Κατάλληλη εκπαίδευση**
 - Ερωτήσεις σχετικά με επιδημιολογικά και κλινικά κριτήρια
 - Άμεση εσωτερική ενημέρωση (ΕΝΛ, συντονιστής εφημερίας διοίκηση)
- **Ερωτηματολόγιο**
 - Ιστορικό ταξιδιού τις τελευταίες 21 ημέρες πριν την έναρξη των συμπτωμάτων σε περιοχή ή χώρα με επιδημία από αιμορραγικό πυρετό Ebola;
 - πυρετός ;
 - Άλλα συμπτώματα (πονοκέφαλος, έμετοι, διάρροια, κοιλιακό άλγος, αιμορραγίες);

Αρχική εκτίμηση

- Άμεση απομόνωση στον προκαθορισμένο θάλαμο (προθάλαμο και τουαλέτα)
- Εφαρμογή προφυλάξεων επαφής, σταγονιδίων (FFP3) επιπλέον των βασικών
- Ενημέρωση ΕΝΛ, διοίκησης, ΚΕΕΛΠΝΟ
- Εκτίμηση κινδύνου
 - έκθεση υψηλού κινδύνου
 - έκθεση χαμηλού κινδύνου

Κριτήρια έκθεσης υψηλού κινδύνου

Επικαιροποίηση: 10 Σεπτεμβρίου 2014

- Στενή επαφή (π.χ. σε απόσταση <1 μέτρου) χωρίς τη χρήση των απαραίτητων μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) (συμπεριλαμβανομένης της οφθαλμικής προστασίας όταν είναι απαραίτητη) με πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα αιμορραγικού πυρετού Ebola που παρουσίαζε βήχα, έμετο, αιμορραγία ή διάρροια.
- Απροστάτευτη σεξουαλική επαφή με πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα αιμορραγικού πυρετού Ebola, από την έναρξη των συμπτωμάτων μέχρι και 3 μήνες μετά την αποδρομή τους.
- Άμεση επαφή με οποιοδήποτε υλικό μολυσμένο με σωματικά υγρά από πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα αιμορραγικού πυρετού Ebola.
- Διαδερμικός τραυματισμός (π.χ. με βελόνα) ή έκθεση βλεννογόνου σε σωματικά υγρά, ιστούς ή κλινικά δείγματα από πιθανό ή επιβεβαιωμένο κρούσμα αιμορραγικού πυρετού Ebola.
- Συμμετοχή σε παραδοσιακή τελετή κηδείας στις [επηρεαζόμενες περιοχές 2014¹](#), που περιλαμβάνει απευθείας επαφή με τη σορό, ή συμμετοχή σε κηδεία όπου η σορός προέρχεται από τις [επηρεαζόμενες περιοχές 2014¹](#) χωρίς τη χρήση απαραίτητων μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ).
- Άμεση επαφή με νυχτερίδες, τρωκτικά, πρωτεύοντα (π.χ. χιμπατζήδες), ζωντανά ή νεκρά προερχόμενα από [επηρεαζόμενες περιοχές 2014¹](#), ή ωμό κρέας από κυνήγι ζώων του δάσους που προέρχεται από τις [επηρεαζόμενες περιοχές 2014¹](#).

Αρχική αξιολόγηση περιστατικού

Καμία έκθεση σε αίμα ή άλλα βιολογικά υγρά

Goggles, safety glasses or
face shield
Mask or respirator

Gloves

Impermeable gown
that reaches from the
neck to at least
mid-thigh

- Αποφυγή άμεσης επαφής
- Ελάχιστη απόσταση: 1.5 μέτρο
- Περιορισμός μετακινήσεων ασθενή
- Περιορισμός προσωπικού στο ελάχιστο

Αξιολόγηση προ της εισόδου στο νοσοκομείο

Διασφάλιση ομαλής λειτουργίας στο νοσοκομείο

Contained system

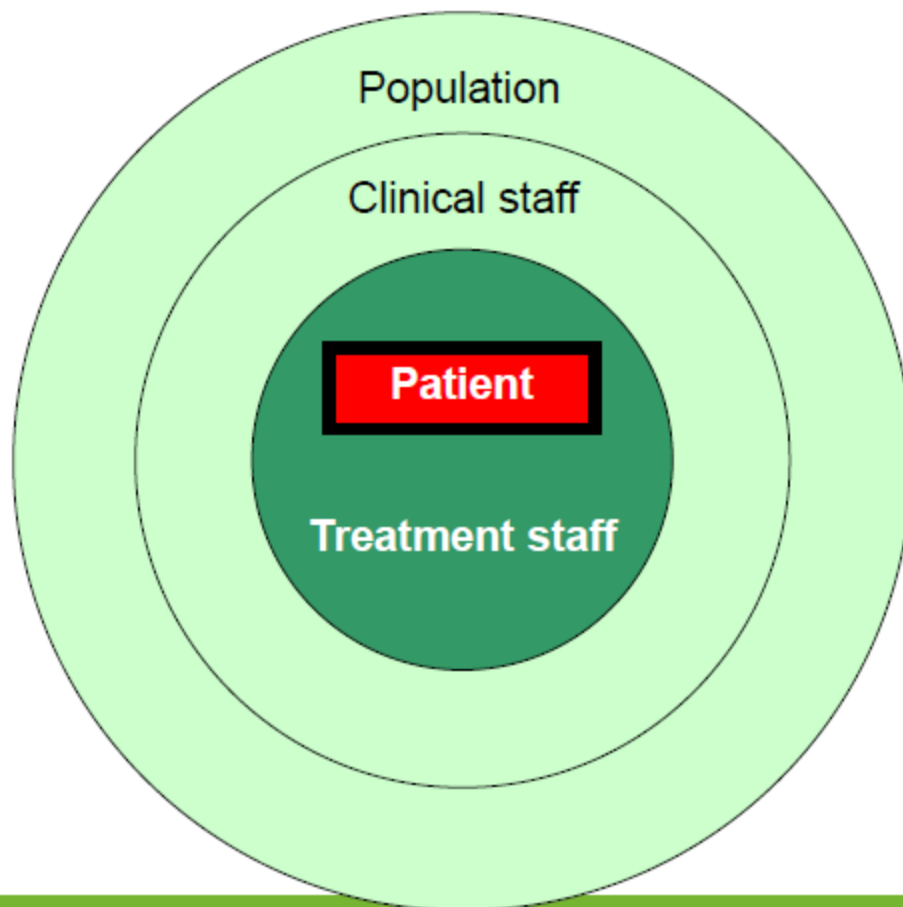
— Barrier

Indirect contact

No contact

Main problem:

- Limited access to patient

Μέχρι τη διακομιδή στο νοσοκομείο αναφοράς

- Θάλαμος απομόνωσης με προθάλαμο και τουαλέτα (εκτός κλινικών)
- Αποφυγή μετακινήσεων του ασθενή
- Καταγραφή ατόμων που εισέρχονται στο θάλαμο και περιορισμός τους στο ελάχιστο δυνατό
- Αποκλειστικός ιατρικός εξοπλισμός, εάν είναι δυνατό μιας χρήσης
- Αποφυγή χρήσης αιχμηρών και εργαστηριακών εξετάσεων
- Ασφαλής απόρριψη αιχμηρών

Μέχρι τη διακομιδή στο νοσοκομείο αναφοράς

- αποφυγή χειρισμών που προκαλούν αερόλυμα
- υποστήριξη, συμπτωματική αγωγή
- χρήση ΜΑΠ κατά τον καθαρισμό και απολύμανση του χώρου

Προετοιμασία των χώρων παροχής υπηρεσιών υγείας

Ιδιωτικά ιατρεία

- Χρήση απλής χειρουργικής μάσκας και γαντιών από τον επαγγελματία υγείας
- Χορήγηση απλής χειρουργικής μάσκας στον ασθενή
- Αποχώρηση των ασθενών σε αναμονή
- Ενημέρωση ΚΕΕΛΠΝΟ

Διαχείριση αποβλήτων

Διαχείριση αποβλήτων

ΚΥΑ146163/2012(ΦΕΚ 1537 Β/8-5-2012)

– *Επικίνδυνα Απόβλητα Αμιγώς Μολυσματικά (ΕΑΑΜ)*

• **Στερεά απόβλητα:**

– Προτεινόμενη μέθοδος: αποτέφρωση

• **Υγρά απόβλητα:**

– απολύμανση με υποχλωριώδες νάτριο πριν να οδηγηθούν στο σύστημα αποχέτευσης

Απολύμανση - αποστείρωση

- Προσωπικό καθαριότητας: ΜΑΠ
- Καθαρισμός επιφανειών με διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου (0.5% ή 1000ppm)
- Υλικά καθαριότητας μιας χρήσης
- Εξοπλισμός καθαριότητας μόνο για το συγκεκριμένο θάλαμο

Διαχείριση ατόμων με απροστάτευτη έκθεση στον ιό

- Άμεσο πλύσιμο του δέρματος με νερό και σαπούνι
- Σε περίπτωση επαφής βλεννογόνων (π.χ. μάτια) άφθονο νερό ή οφθαλμικό διάλυμα
- Καθημερινή αξιολόγηση κλινικά και με έλεγχο της θερμοκρασίας δύο φορές την ημέρα για 21 ημέρες μετά την τελευταία έκθεση

EUROPEAN COMMISSION
HEALTH AND CONSUMERS DIRECTORATE-GENERAL

Public Health
Health threats

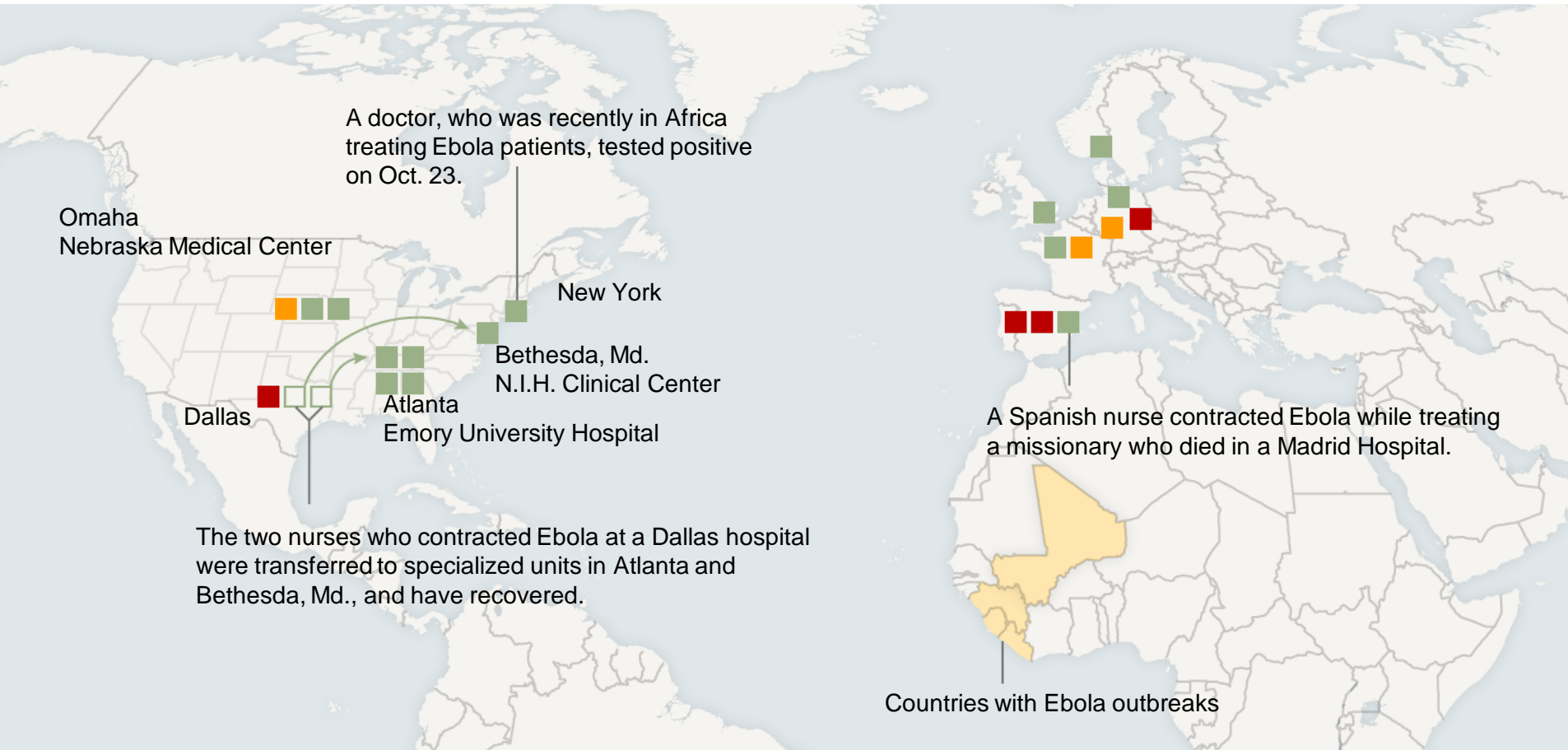
4 November 2014, Luxembourg

Αιμορραγικός πυρετός Ebola στο δυτικό κόσμο: «3 κατηγορίες»

- Ασθενείς που επαναπατρίστηκαν σε δυτικές χώρες: 16 ασθενείς επαναπατρίστηκαν σε ΗΠΑ (7), Γερμανία(3), Γαλλία(2), Ισπανία(2), Νορβηγία(1), Ηνωμένο Βασίλειο(1)
- Ασθενείς που διαγνώστηκαν σε δυτική χώρα: 1 ασθενής στο Τέξας των ΗΠΑ
- Δευτερογενής μετάδοση: 3 ασθενείς/επαγγελματίες υγείας (2 στις ΗΠΑ και 1 στην Ισπανία)

Κρούσματα αιμορραγικού πυρετού Ebola εκτός δυτικής Αφρικής (έως 15 Νοεμβρίου)

Αιμορραγικός πυρετός Ebola: επαγγελματίες υγείας

Έως τις 28 Οκτωβρίου

- **523 επαγγελματίες υγείας με λοίμωξη**
 - 82 Γουινέα
 - 299 Λιβερία
 - 11 Νιγηρία
 - 127 Σιέρρα Λεόνε
 - 1 Ισπανία και 3 στις ΗΠΑ (2 μολύνθηκαν στις ΗΠΑ και 1 στη Γουινέα)
- **269 επαγγελματίες υγείας κατέληξαν**

Μέτρα ελέγχου λοιμώξεων

Αποτελεσματικότητα μέτρων ελέγχου και πρόληψης διασποράς της λοίμωξης

- 1. Διοικητικές-οργανωτικές παρεμβάσεις
- 2. Πρόβλεψη για χωροταξική και υλικοτεχνική υποδομή
- 3. Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)
 - Αν και τα ΜΑΠ είναι τα πιο ορατά μέτρα για την πρόληψη της μετάδοσης είναι **αποτελεσματικά μόνο όταν εφαρμόζονται σε συνδυασμό** με τα υπόλοιπα (δυνατότητα απομόνωσης, καθορισμός αρμοδιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού, διαχείριση αποβλήτων, υγιεινή χεριών)

Συμπερασματικά

- προετοιμαζόμαστε κατάλληλα και με ψυχραιμία
- εξοικείωση με τον ορισμό
- διαλογή εάν είναι δυνατό εκτός του χώρου των νοσοκομείων/ΚΥ
- ορθολογική αξιοποίηση πόρων
- σωστή χρήση ΜΑΠ

Ο περιορισμός της διασποράς απαιτεί:

1

Αναγνώριση

Ιστορικό έκθεσης
Σημεία - συμπτώματα

2

Απομόνωση

Χώρος με κατάλληλη υποδομή
ΜΑΠ
Εκπαιδευμένο προσωπικό

3

Επικοινωνία

Αλγόριθμος επικοινωνίας
Εσωτερικά εντός νοσοκομείου
Με άλλους φορείς (ΚΕΕΛΠΝΟ)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

